

PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Lausunto 3/1995 vp

Hallituksen esitys 24/1995 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 23 päivänä toukokuuta 1995 hallituksen esityksen n:o 24/1995 vp laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa maa- ja metsätalousvaliokunnalle.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Timo Tolvi maa- ja metsätalousministeriöstä, neuvotteleva virkamies Olli Saloranta oikeuskanslerinvirastosta, professori Mikael Hiden, professori Antero Jyränki, oikeustieteen tohtori, kansleri Kauko Sipponen ja professori Kaarlo Tuori. Valiokunta on lisäksi saanut varatuomari Risto Airikkalalta Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:stä kirjallisen lausunnon, joka on liitetty valiokunnan asiakirjoihin.

Käsiteltyään asian valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetusta laista maininta, joka koskee määrärahojen ottamista talousarvioon Euroopan yhteisöjen komission luvan mukaisina.

Laki liittyy vuoden 1995 lisätalousarvioon.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Esityksen säätämishistoriasperusteluissa hallitus ilmoittaa katsovansa, ettei muutettavaksi ehdotettu laki ole luonut maa- ja puutarhatalouden harjoittajille sellaisia oikeuksia, joita hallitusmuodon perusoikeussäännökset turvaavat.

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Häkämies, jäsenet Helle, Itälä, Jansson, Kallio, Korkeaoja,

Hallituksen käsityksen mukaan budjetoinnille asetettavia vaatimuksia koskevat lain muutokset eivät vaadi lain säätämistä normaalista poikkeavassa järjestyksessä. Muitakaan perusteita tällaiselle säätämishistoriasperustelukselle ei hallituksen mielestä ole. Hallitus on kuitenkin pitänyt suotavana, että lakiehdotuksesta pyydetäisiin perustuslakivaliokunnan lausunto.

Valiokunnan kannanotot

Lain 2 §:stä poistettavaksi ehdotettu virke perustuu perustuslakivaliokunnan lausunnossa 13 a/1994 vp esitettyyn. Valiokunnan tuossa yhteydessä ilmaiseman käsityksen mukaan tämä virke on luonteeltaan budjettivaltaa rajoittava. Tämän tyyppinen säännös voidaan kumota tavallisissa lainsäädäntöjärjestyksessä, jollei poikkeuksellisesti ilmene esimerkiksi omaisuuden suojaan liittyviä muunlaisia syitä. Kumottavaksi ehdotettu säännös ei kuitenkaan ole voinut luoda kenellekään konkreettisia oikeuksia, sillä se on suuntautunut yksinomaan budjettivallan käyttöön. Lakiehdotus voidaan siksi käsitellä tavallisessa lainsäädäntöjärjestyksessä.

Lain säätämishistorian valossa voidaan perustella sitä käsitystä, että komission luvan mukaisuus ei tarkoita luvasta ilmeneviä enimmäismääriä ja että siten ehdotettu lainsäädäntötoimi ei ole ensinkään välttämätön lisätalousarvion hyväksymiseksi. Lakiehdotusta voidaan kuitenkin pitää tarpeellisenä selkeyssyistä.

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta esittää kunnioittavasti,

että lakiehdotus voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

H. Koskinen, Kuisma, Nikula, Prusti, Puhjo ja Veteläinen sekä varajäsen Juurola.

